

KALENDARZ MUZUŁMAŃSKI

2024

I 445/I 446

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Publikacja opracowana przez Muzułmańską Gminę Wyznaniową MZR w Bohonikach,
współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.2

„Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”
objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Styczeń 2024

Džumadi ul-achira/ radžab 1445

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
1	1 ¹⁹ Nowy Rok	2 ²⁰	3 ²¹	4 ²²	5 ²³	6 ²⁴ Święto Trzech Króli	7 ²⁴
2	8 ²⁶	9 ²⁷	10 ²⁸	11 ²⁹	12 ³⁰	13 ¹	14 ²
3	15 ³	16 ⁴	17 ⁵	18 ⁶	19 ⁷	20 ⁸	21 ⁹ Dzień Babci
4	22 ¹⁰ Dzień Dziadka	23 ¹¹	24 ¹²	25 ¹³	26 ¹⁴	27 ¹⁵	28 ¹⁶
5	29 ¹⁷	30 ¹⁸	31 ¹⁹				

Luty 2024

Radżab/ szaban 1445

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
5				1 ²⁰	2 ²¹ Matki Boskiej Gromnicznej	3 ²²	4 ²³
6	5 ²⁴	6 ²⁵	7 ²⁶	8 ²⁷ Tusty Czwartek	9 ²⁸	10 ²⁹	11 ¹
7	12 ²	13 ³	14 ⁴ Walentynki, Popielec	15 ⁵	16 ⁶	17 ⁷	18 ⁸
8	19 ⁹	20 ¹⁰	21 ¹¹	22 ¹²	23 ¹³	24 ¹⁴	25 ¹⁵
9	26 ¹⁶	27 ¹⁷	28 ¹⁸	29 ¹⁹			

Marzec 2024

Szaban/ ramadan 1445

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
9					1 ²⁰	2 ²¹	3 ²²
10	4 ²³	5 ²⁴	6 ²⁵	7 ²⁶	8 ²⁷ Dzień Kobiet	9 ²⁸	10 ²⁹ pierwszy taraiħ (zapośnik) Dzień Mężczyzn
11	11 ¹ pierwszy dzień ramadanu (post)	12 ²	13 ³	14 ⁴	15 ⁵	16 ⁶	17 ⁷
12	18 ⁸	19 ⁹	20 ¹⁰	21 ¹¹	22 ¹²	23 ¹³	24 ¹⁴ piętnasty taraiħ Niedziela Palmowa
13	25 ¹⁵	26 ¹⁶	27 ¹⁷	28 ¹⁸ Wielki Czwartek	29 ¹⁹ Wielki Piątek	30 ²⁰ Wielki Sobota	31 ²¹ Wielkanoc

Kwiecień 2024

Ramadan/ szajtal 1445

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
14	1 ²² Poniedziałek Wielkanocny	2 ²³	3 ²⁴	4 ²⁵	5 ²⁶ Kadyr noc (Noc Przeznaczenia)	6 ²⁷	7 ²⁸
15	8 ²⁹	9 ³⁰	10 ¹ pierwszy dzień Ramadan Bajramu	11 ² drugi dzień Ramadan Bajramu	12 ³ trzeci dzień Ramadan Bajramu	13 ⁴	14 ⁵
16	15 ⁶	16 ⁷	17 ⁸	18 ⁹	19 ¹⁰	20 ¹¹	21 ¹²
17	22 ¹³	23 ¹⁴	24 ¹⁵	25 ¹⁶	26 ¹⁷	27 ¹⁸	28 ¹⁹
18	29 ²⁰	30 ²¹					

Maj 2024

Szaħal/ zul-kaada 1445

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
18			1 ²² Święto Pracy	2 ²³ Święto Flagi RP	3 ²⁴ Święto Konstytucji 3 Maja	4 ²⁵	5 ²⁶
19	6 ²⁷	7 ²⁸	8 ²⁹	9 ¹	10 ²	11 ³	12 ⁴
20	13 ⁵	14 ⁶	15 ⁷	16 ⁸	17 ⁹	18 ¹⁰	19 ¹¹ Zesłanie Ducha Świętego (Zielone Świątki)
21	20 ¹²	21 ¹³	22 ¹⁴	23 ¹⁵	24 ¹⁶	25 ¹⁷	26 ¹⁸ Dzień Matki
22	27 ¹⁹	28 ²⁰	29 ²¹	30 ²² Boże Ciało	31 ²³		

Czerwiec 2024

Zul-kaada/ zul-hidżdża 1445

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
22						1 ²⁴ Dzień Dziecka	2 ²⁵
23	3 ²⁶	4 ²⁷	5 ²⁸	6 ²⁹	7 ¹	8 ²	9 ³
24	10 ⁴	11 ⁵	12 ⁶	13 ⁷	14 ⁸	15 ⁹	16 ¹⁰ pierwszy dzień Kurban Bajramu
25	17 ¹¹ drugi dzień Kurban Bajramu	18 ¹² trzeci dzień Kurban Bajramu	19 ¹³ czwarty dzień Kurban Bajramu	20 ¹⁴	21 ¹⁵	22 ¹⁶	23 ¹⁷ Dzień Ojca
26	24 ¹⁸	25 ¹⁹	26 ²⁰	27 ²¹	28 ²²	29 ²³	30 ²⁴

Lipiec 2024

Zul-hidżdża 1445/ muharram 1446

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
27	1 ²⁵	2 ²⁶	3 ²⁷	4 ²⁸	5 ²⁹	6 ³⁰	7 ¹ Nowy Rok muzułmański
28	8 ²	9 ³	10 ⁴	11 ⁵	12 ⁶	13 ⁷	14 ⁸
29	15 ⁹	16 ¹⁰ Dzień Aszura	17 ¹¹	18 ¹²	19 ¹³	20 ¹⁴	21 ¹⁵
30	22 ¹⁶	23 ¹⁷	24 ¹⁸	25 ¹⁹	26 ²⁰	27 ²¹	28 ²²
31	29 ²³	30 ²⁴	31 ²⁵				

Sierpień 2024

Muharram/ safar 1446

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
31				1 ²⁶	2 ²⁷	3 ²⁸	4 ²⁹
32	5 ¹	6 ²	7 ³	8 ⁴	9 ⁵	10 ⁶	11 ⁷
33	12 ⁸	13 ⁹	14 ¹⁰	15 ¹¹ <small>Wniebowzięcie NMP; Święto Wojska Polskiego</small>	16 ¹²	17 ¹³	18 ¹⁴
34	19 ¹⁵	20 ¹⁶	21 ¹⁷	22 ¹⁸	23 ¹⁹	24 ²⁰	25 ²¹
35	26 ²²	27 ²³	28 ²⁴	29 ²⁵	30 ²⁶	31 ²⁷	

Wrzesień 2024

Safar/ rabi ul-ałal 1446

Tydzień Poniedziałek Wtorek Środa Czwartek Piątek Sobota Niedziela

35							1 ²⁸
36	2 ²⁹	3 ³⁰	4 ¹	5 ²	6 ³	7 ⁴	8 ⁵
37	9 ⁶	10 ⁷	11 ⁸	12 ⁹	13 ¹⁰	14 ¹¹	15 ¹² <i>Miełud (dzień narodzin Proroka Muhammada, soaf)</i>
38	16 ¹³	17 ¹⁴	18 ¹⁵	19 ¹⁶	20 ¹⁷	21 ¹⁸	22 ¹⁹
39	23 ²⁰	24 ²¹	25 ²²	26 ²³	27 ²⁴	28 ²⁵	29 ²⁶
40	30 ²⁷ Dzień Chłopaka						

Październik 2024

Rabi ul-aḥḥal/ rabi us-sani 1446

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
40		1 ²⁸	2 ²⁹	3 ³⁰	4 ¹	5 ²	6 ³
41	7 ⁴	8 ⁵	9 ⁶	10 ⁷	11 ⁸	12 ⁹	13 ¹⁰
42	14 ¹¹ Dzień Nauczyciela	15 ¹²	16 ¹³	17 ¹⁴	18 ¹⁵	19 ¹⁶	20 ¹⁷
43	21 ¹⁸	22 ¹⁹	23 ²⁰	24 ²¹	25 ²²	26 ²³	27 ²⁴
44	28 ²⁵	29 ²⁶	30 ²⁷	31 ²⁸			

Listopad 2024

Rabi us-sani/ dżumadi ul-aħal 1446

Tydzień	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek	Sobota	Niedziela
44					1 ²⁹ Dzień Wszystkich Świętych	2 ³⁰ Zaduszki	3 ¹
45	4 ²	5 ³	6 ⁴	7 ⁵	8 ⁶	9 ⁷	10 ⁸
46	11 ⁹ Święto Niepodległości	12 ¹⁰	13 ¹¹	14 ¹²	15 ¹³	16 ¹⁴	17 ¹⁵
47	18 ¹⁶	19 ¹⁷	20 ¹⁸	21 ¹⁹	22 ²⁰	23 ²¹	24 ²²
48	25 ²³	26 ²⁴	27 ²⁵	28 ²⁶	29 ²⁷ Andrzejką	30 ²⁸	

Grudzień 2024

Dżumadi ul-ałal/ dżumadi ul-achira 1446

Tydzień Poniedziałek Wtorek Środa Czwartek Piątek Sobota Niedziela

48							1 ²⁹
49	2 ¹	3 ²	4 ³	5 ⁴	6 ⁵ Mikołajki	7 ⁶	8 ⁷
50	9 ⁸	10 ⁹	11 ¹⁰	12 ¹¹	13 ¹²	14 ¹³	15 ¹⁴
51	16 ¹⁵	17 ¹⁶	18 ¹⁷	19 ¹⁸	20 ¹⁹	21 ²⁰	22 ²¹
52	23 ²²	24 ²³ Wigilia	25 ²⁴ Boże Narodzenie	26 ²⁵ Boże Narodzenie	27 ²⁶	28 ²⁷	29 ²⁸
1	30 ²⁹	31 ³⁰ Sylwester					

1. Meczet w Białymstoku, 2. Meczet w Bohonikach, 3. Mizar czynny w Bohonikach,
4. Mizar nieczynny w Bohonikach, 5. Meczet w Kruszynianach,
6. Mizar w Kruszynianach, 7. Tatarskie Centrum Kultury Islamu w Suchowoli

Fragment mapy opracowany przez Paulinę Mróz na podstawie mapy turystycznej
Tatarski szlak – Polska, Litwa, Białoruś, NKM MZR w RP, Białystok 2019.

Styczeń
 Meczet
 w Kruszynianach

Luty
 Upamiętnienie
 w Bohonikach

Marzec
 Meczet
 w Bohonikach

Kwiecień
 Meczet
 w Bohonikach

Maj
 Bohoniki

Czerwiec
 Mizar
 w Kruszynianach

Lipiec
 Tatarskie Centrum
 Kultury Islamu
 w Suchowoli

Sierpień
 Meczet
 w Białymstoku

Wrzesień
 Bohoniki

Październik
 Meczet
 w Białymstoku

Listopad
 Mizar
 w Bohonikach

Grudzień
 Droga mizarowa
 w Bohonikach

KALENDARZ MUZUŁMAŃSKI 2024 | 445/1446

Bohoniki – wieś na wschodzie Podlasia będąca od końca XVII wieku ściśle związana z historią Tatarów na polskiej ziemi. To w Bohonikach i przyległych osadach król Jan III Sobieski w zamian za zaległy żołd przyznał tatarskim wojownikom ziemię. We wsi znajduje się drewniany meczet, jeden z dwóch najstarszych zachowanych w kraju, którego historia sięga roku 1873. Na skraju Bohonik rozciąga się mizar – cmentarz muzulmański – na którym kolejne pokolenia chowają swych bliskich, odwiedzają mogiły, pamiętają o spoczywających w nich znajomych i krewnych.

Niezbywalny urok i charakter tatarskiego dziedzictwa materialnego, jakie wiąże się z ziemią bohonicką i szerzej z Podlasiem, można odnaleźć na zdjęciach Barbary Pawlic-Miśkiewicz. Autorka – kulturoznawczyni, redaktorka, współautorka publikacji poświęconych tradycjom i kulturze polskich Tatarów, wydawanych przez Najwyższe Kolegium Muzułmańskie MZR w RP – od lat już z pasją utrwała piękno tutejszej ziemi, w tym tatarskie ślady. A znajdziemy je w wielu okolicznych miejscowościach: chociażby w Kruszynianach, Suchowoli oraz w samym Białymstoku. Piękne dowody wspólnej historii i wspólnej teraźniejszości.

Koncepcja, redakcja, zdjęcia: Barbara Pawlic-Miśkiewicz
Konsultacja: Mufti Rzeczypospolitej Polskiej Tomasz Miśkiewicz
Korekta: Musa Çaxarxan Czachorowski

Opracowanie graficzne: AliusMedia – www.aliusmedia.pl
Druk: Partner Poligrafia Andrzej Kardasz

Beneficjent projektu:
Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej
Muzułmańska Gmina Wyznaniowa w Bohonikach

Realizacja:

Muzułmański Związek Religijny w Rzeczypospolitej Polskiej
Najwyższe Kolegium Muzułmańskie
📍 ul. Piastowska 13 F, 15-207 Białystok
☎ +48 85 732 40 23 ☎ +48 605 612 137
✉ mzr@mzr.pl 🌐 www.mzr.pl

Biblioteka Tatarska: www.bibliotekatatarska.pl
Biblioteka Muzułmańska: www.bibliotekamuzulmanska.pl